

Lange Wapper overleeft Raad

De Raad van State heeft het Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan (GRUP) voor de Oosterweelverbinding in Antwerpen niet vernietigd. De uitbater van restaurant Het Pomphuis haalde bakzeil.

- Alternatieven zijn onderzocht
- Geen belangenvermenging bij MER
- Hoef niet laatste stap te zijn

VAN ONZE REDACTEUR

PETER DE LOBEL
BRUSSEL | De Raad van State heeft het annulerieberoep tegen het Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan (GRUP) voor de Oosterweelverbinding in Antwerpen verworpen. Dat werd ingediend door bvba Pomphuis, het restaurant op het Eilandje dat pal onder de Lange Wapper zou komen te liggen. Cru gesteld laat de Raad van State geen spaander heel van de argumentatie die de bvba Pomphuis aanvoert. Daarin werd beweerd dat de alternatieven voor de Oosterweelverbinding met de Lange-Wapperbrug onvoldoende onderzocht zijn. Volgens bvba Pomphuis was de coördinator van het milieueffectenrapport bovendien niet onpartijdig. De vrouw was namelijk tegelijk werknemer van TV SAM – het studiebureau van de BAM (Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel), die de Oosterweelverbinding moet realiseren. Belangenvermenging dus. In een uiterst gedetailleerd document van 69 pagina's legt de Raad van State uit waarom hij helemaal niet akkoord gaat. Het arrest bevat onder meer een ruim chronologisch overzicht van de totstandkoming van de plannen voor een Oosterweelverbinding in Antwerpen. Een aanrader voor wie overweg kan met de ondoor-dringbare juridische variant van

het Nederlands, waarin het arrest is opgesteld. De Raad van State zegt in hoofdzaak twee belangrijke dingen: ten eerste zijn de alternatieven voor

de Oosterweelverbinding volgens de raad wel degelijk voldoende onderzocht, bovendien was Het Pomphuis rijklijk laat om de rol van de MER-coördinatrice aan te

klagen, een rol die overigens helemaal niet omstreden was. Omdat de Lange Wapper pal boven restaurant Het Pomphuis komt, is het begrijpelijk dat de

uitbater veeleer voorstander was van de tunnelvariant. Voor alle duidelijkheid, het gaat hier om de tunnelversie die onderzocht werd in de Horvat-studie. Dat was een

van State

komt, is het begrijpelijk dat de uitbater veeleer voorstander was van een tunnelvariant. Volgens Pomphuis is die tunnelversie nooit ernstig onderzocht. 'Terwijl de MER-regelgeving en, meer in het algemeen, een zorgvuldig bestuur vereisen dat een alternatief waarvan is aange-toond dat het beter scoort op het vlak van stedenbouwkundige inpassing, luchtkwaliteit, geluidshinder en externe veiligheid, op zijn minst ernstig onderzocht moet worden.'

Problemen rond dubbele pet in milieueffectenrapport van tafel geveegd

bleek inderdaad dat een tunnel stedenbouwkundig interessanter was, 'doch, anderzijds, werden evenzeer de nadelen ervan aangetoond: de constructie zou 'duurder uitvallen', weze het minder duur dan de ramingen van BAM, en de tunnelvariant zal 'altijd wat betreft verkeersveiligheid en interne veiligheid minder scoren dan een viaductvariant.'

Even later stelt de Raad van State vast dat 'de verzoekende partij (bvba Pomphuis, red.) niet aannemelijk maakt dat de bevoegde overheid tot een conclusie, een beleidskeuze, is gekomen die de grenzen van de redelijkheid te buiten gaat of die onzorgvuldig tot stand is gekomen.' Ook de problemen die bvba Pomphuis zag in de zogenaamde dubbele pet van de coördinatrice van het milieueffectenrapport, wordt van tafel geveegd. Volgens de Raad van State gooit bvba Pomphuis alles op een hoop. 'De verzoekende partij maakt (...) geen enkel onderscheid tussen het project-MER en het plan-MER. Zij verwijst steevast naar de coördinator van 'het MER'. Zij gaat er aldus van uit, minstens laat zij uitschijnen, dat N. Van Doninck is opgetreden als coördinator van het plan-MER. De coördinator van het plan-MER is evenwel geenszins de coördinator van het project-MER. De argumenten van de verzoekende partij betreffen uitsluitend het project-MER. Het bestreden besluit is definitief vastgesteld vóór de goedkeuring van het project-MER en maakt nergens melding van het project-MER.'

Met andere woorden, het project-MER, waartegen Pomphuis zich verzette, was al in kannen en kruiken voor de coördinatrice op het toneel verscheen. De Raad van State merkt tussen neus en lippen ook op dat bvba Pomphuis gerust sneller melding had mogen maken van dat punt. Dat was 'proceseconomisch aangewezen'. Volgens Dirk Lindemans, de advocaat van Pomphuis-uitbater Gunther Dieltjens, hoeft deze nederlaag voor de Raad van State niet de laatste stap te zijn. 'Het is niet omdat de raad het GRUP niet nietig verklaard heeft, dat een gewone rechtbank niet kan oordelen dat het onwettig is. Als dat zou gebeuren, dan kan een gewone rechtbank de uitvoering van het GRUP tegenhouden. Ze kan het niet vernietigen, maar het project zou dan wel tegengehouden worden.'

CHRONOLOGIE

TIEN JAAR KOMMER EN KWEL

• **Oktober 1996:** de Antwerpse gouverneur Camille Paulus zegt dat de ring dringend moet worden gesloten om een oplossing te vinden voor de verkeersellende. Het startschot voor een groot mobiliteitsplan voor Antwerpen.

• **April 2000:** op een 'staten-generaal' met Antwerpse werkgevers en verenigingen krijgt de Oosterweelverbinding bijna van iedereen steun. Tegen 2005 moet die klaar zijn.

• **December 2000:** de Vlaamse regering schaarft zich achter het Masterplan Mobiliteit Antwerpen. Dat voorziet in nieuwe wegen en aansluitingen, tramlijnen, fietspaden, enzovoort. Het duurste onderdeel is de Oosterweelverbinding.

• **September 2001:** Het studiewerk voor het masterplan begint. Daarvoor richt de Vlaamse regering de Tijdelijke Vereniging Studiegroep Antwerpen Mobiel (TV SAM) op, de voorloper van de BAM.

• **September 2003:** de Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel (BAM) moet het Masterplan financieren en uitvoeren.

• **April 2005:** een alternatievenstudie, besteld door de stad Antwerpen, zegt dat een tunnel 600 miljoen euro duurder zou zijn dan de Lange Wapper (de brug die onderdeel is van de Oosterweelverbinding).

• **September 2005:** de Vlaamse regering legt het 'BAM- of Oosterweeltracé' vast in een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (GRUP).

• **December 2006:** het consortium Noriant wint de aanbesteding van de Oosterweelverbinding en toont een ma-

quette van het project aan de Vlaamse politici en het publiek. De reacties zijn bijna unaniem lovend. 'Elegant en indrukwekkend', zegt Patrick Janssens, SPA-burgemeester van Antwerpen.

• **Februari 2007:** het prijskaartje van de Oosterweelverbinding stijgt zienderogen. De Vlaamse regering legt het plafond van de investeringskosten op 1,85 miljard euro.

• **Maart 2008:** de vzw Ademloos gaat de strijd tegen de Oosterweelverbinding aan en roept daarvoor gezondheidsredenen in: fijn stof.

• **Juni 2008:** de Vlaamse regering bestelt toch nog een alternatievenstudie. Arup-Sum moet drie tracés vergelijken. Eén tracé is dat van het actiecomité stRaten-generaal, met tunnel in plaats van Lange Wapperbrug.

• **Maart 2009:** Arup-Sum komt met een eigen alternatief, ook met tunnel. SPA wil plots niet meer van de Lange Wapper weten. De Vlaamse regering beslist dat de BAM een bouwaanvraag mag indienen voor de Oosterweelverbinding, maar de stad Antwerpen krijgt ook een volksraadpleging. Een beslissing wordt zo over de verkiezingen getild.

• **Juli 2009:** Na een (nieuwe) klacht van de eigenaar van het restaurant Het Pomphuis adviseert de auditeur van de Raad van State om het GRUP voor Oosterweel te schorsen. Het milieueffectenrapport zou niet onafhankelijk zijn opgesteld. Het is wachten op een uitspraak van de Raad.

• **Oktober 2009:** Antwerpen stemt de Oosterweelverbinding weg. De Vlaamse regering herbeijkt de werking en toekomst van de BAM, in zeven (1) werkgroepen.

• **10 februari 2010:** de Raad van State vernietigt het GRUP niet. (yd)

KRETEN & GEFLUISTER

Hoofddoek (I)

Vlaams Belang-fractie leider **Filip Dewinter** deed zijn reputatie gisteren alle eer aan door te eisen dat een moslima op de publiektribune van het Vlaams Parlement haar hoofddoek zou afnemen. 'Ze zou op zijn minst dat respect mogen hebben', vond Dewinter. 'Als er neutraliteit geldt op de publieke tribune, geldt die voor iedereen.'

Ziek

Minister van Buitenlandse Zaken **Steven Vanackere** (CD&V) is nog steeds niet op de been. Het virus dat hij tijdens een bezoek aan Centraal-Afrika opliep, leidde er niet alleen toe dat hij vorige week zijn vierdaagse reis naar het Midden-Oosten moest afzeggen. Ook een werkbezoek aan zijn Duitse collega Guido Westerwelle, gepland voor vrijdag, gaat niet door. Volgende week is het gelukkig kroskuvakantie. Dan draait de Wetstraat op een lager pitje. Tegen de Europese Raad met de ministers van Buitenlandse Zaken van 22 februari moet Vanackere normaal voldoende hersteld zijn.

Hoofddoek (2)

Dewinter werd tot de orde geroepen door parlementsvoorzitter **Jan Peumans** (N-VA). 'Ik heb hier de orde van de vergadering, u niet', zei Peumans. 'Het stoort me helemaal niet dat deze mevrouw met een hoofddoek op de publiektribune zit. Bovendien richt u zich tot iemand die zich niet publiekelijk kan verdedigen.' Peumans kreeg er applaus voor van alle andere fracties. Ook de betrokken moslima applaudiseerde. Dat is – in tegenstelling tot het dragen van een hoofddoek – wel verboden.

Met bijdragen van Wim Wincelmans en Steven Samyn.

ANALYSE NIET-VERNIEGING GRUP OOSTERWEEL ISOLEERT SPA IN VLAAMSE REGERING | Minister-president Kris Peeters (CD&V) staat voor de moeilijkste opdracht uit zijn loopbaan. De Raad van State vermorzelde het laatste obstakel dat een snelle beslissing om de mobiliteitsknoop rond Antwerpen te ontwarren, in de weg stond.

Het woord is aan Kris Peeters

VAN ONZE REDACTEUR

BART BRINCKMAN
BRUSSEL | De Raad van State verwierp gisteren het protest van restaurant Het Pomphuis tegen het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (GRUP) voor de Oosterweelverbinding. Meteen zijn alle procedures afgerond. In principe kan de nieuwe Scheldeoeververbinding worden gebouwd zoals bouwheer BAM de plannen heeft getekend. In principe, want Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel beschikt nog niet over een bouwvergunning. De Vlaamse regering moet die afleveren, maar ze worstelt met een negatief advies van de stad Antwerpen. Het arrest van de Raad van State kwam als een verrassing. Eerder adviseerde de auditeur van de raad om het GRUP te vernietigen.

Dat impliceerde een vertraging van minstens twee jaar. Meteen kon de Vlaamse regering de kwestie in een soort *floer artistique* verstoppen. Wellicht kon het netelige dossier zelfs over de gemeenteraadsverkiezingen van 2012 worden getild. Het overeind blijven van het GRUP plaatst Kris Peeters echter onmiddellijk voor zijn verantwoordelijkheid. Wil zijn regering een mobiliteitsoplossing voor Antwerpen? In een eerste reactie verwees de Vlaamse regering opnieuw naar de beslissing van de vorige regering-Peeters (maart 2009) die ook in het regeerakkoord werd opgenomen. Dat akkoord vertrekt van de aanpak van enkele missing links, zoals de afleiding van het Antwerpse havenverkeer via de R4 naar Zelzate. Even goed stipu-

leert het een bijkomende Schelde-oeververbinding met tweemaal drie rijstroken. De Kennedytunnel wordt daarbij gesloten voor het vrachtverkeer, in elk geval tot Europa toelaat dat er alleen voor vrachtwagens tol wordt geheven. Het wordt niet eenvoudig om dat uitgangspunt te laten sporen met het negatieve advies van de stad Antwerpen. Half oktober wees haast 60 procent van de Antwerpenaren de Lange-Wapperbrug af. Maar wat is het alternatief? Tegenwoordig rept niemand nog over een tunnel. Die is niet alleen flink duurder, maar biedt voor enkele mobiliteitsproblemen ook geen oplossing. Bovendien houdt de tunnel geen rekening met de opgelegde randvoorwaarden. Vlaams minister-president Peeters wil van Vlaanderen een logis-

tiek knooppunt maken. Een oplossing van de Antwerpse verkeersknoop is primordiaal. Hij krijgt de steun van de N-VA. De SPA heeft zich daarentegen zwaar geëngageerd tegen de Oosterweelverbinding. De partij kan zonder gezichtsverlies niet terug, al zou Caroline Gennez tijdens de regeringsonderhandelingen in formeel hebben ingestemd met het vooruitzicht van de Lange Wapper. Maar in dit dossier weegt de positie van Antwerps burgemeester Patrick Janssens een stuk zwaarder. Hij heeft van het verzet tegen Oosterweel de inzet van de volgende gemeenteraadsverkiezingen gemaakt. Janssens noch Gennez voelde zich gisteren geroepen om forse verklaringen af te leggen. De twee politici wezen op de noodzaak van

overleg tussen de stad en de regering, en hoopten op een 'evenwichtige oplossing'. Verder verwezen ze naar de werkzaamheden van de zeven werkgroepen van het ministerieel comité Duurzame Antwerpse Mobiliteit (DAM). Die kunnen nu in versneld tempo aan een oplossing werken. Dat doet niets af aan de verantwoordelijkheid van de Vlaamse regering. Na het referendum kan de regering niet zo maar een bouwvergunning afleveren voor het voorgestelde traject. Maar Peeters kan wel denken aan een Oosterweeltraject met een (drastische) aanpassing van de meest bediscussieerde zone aan het Sportpaleis. Zo kan aan een deel van de kritiek worden tegemoetgekomen of anderszins uitgedrukt: het draagvlak

Peeters kan denken aan een Oosterweeltraject met een (drastische) aanpassing van de meest bediscussieerde zone aan het Sportpaleis

ders uitgedrukt: het draagvlak worden uitgebreid. De uitslag van het referendum was immers niet eenduidig. Rekening houdend met het opkomstpercentage kantelde 20 procent van de Antwerpenaren zich tegen het voorgestelde

tracé, 80 procent had er geen problemen mee of vond het niet de moeite om daarvoor buiten te komen. De aanpassing zal ongetwijfeld zware discussies vergen waarbij het zwaartepunt bij de SPA ligt. Ze zal ook een pak geld kosten, los van de toch al oplopende rekening van het masterplan. Bovendien maken de procedures om de bouwplannen juridisch aan te passen, verder tijdverlies onvermijdelijk. Toch zal dit tijdverlies klein bier zijn in vergelijking met het vooruitzicht om totaal van *scratch* te herbeginnen door voor een tunnel (of iets anders) te kiezen. Dan valt een oplossing niet voor 2020 te verwachten. Niet echt een daadkrachtig besluit van een ambitieuze minister-president.

Aankondiging van een openbaar onderzoek over een aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning waarbij een milieueffectenrapportering gevoegd is

De afdeling Wegen en Verkeer Oost-Vlaanderen, met als adres Bollebergen 2B bus 12, 9052 Gent-Zwijnaarde, deelt mee dat ze op 18 januari 2010 een stedenbouwkundige vergunning heeft ingediend bij de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar van de Vlaamse overheid.

De aanvraag heeft betrekking op de volgende terreinen:

- 1) het terrein, gelegen bij de E40, Salisburylaan, Heidestraat in 9820 Merelbeke, kadastraal bekend eerste afdeling sectie A nummers 770/M, 770/O, 767/F-D, 789/D, 782/C, 783/W, 784/F-G-H-K, 787/N-P-R en derde afdeling sectie A nummers 71/F2-K2 en 10/K. De aanvraag heeft betrekking op de wegwerkzaamheden en rolingswerken voor de aansluiting van de E40-Merelbeke (deel 4 van project R4-Zuid = projectonderdeel P7 van project R4-Zuid).
- 2) het terrein, gelegen bij de Scheldestraat, Plataan, Hundelgemsesteenweg, Guldenasporenlaan, Fraterstraat, Heidestraat, Van Laetsestraat, B403, E40 in 9820 Merelbeke, kadastraal bekend eerste afdeling sectie A nummers 443/C, 528/P, 529/P-R-S-T-W, 530/G-H, 531/F, 532/K, 556/E4-F4-G4-H4-S6-T6-C7-D7-N8-P8, 802/W-Z, 804/B, 806/H, 811/D, 814/T, 818/G-H, 844/F-G en 852/F. De aanvraag heeft betrekking op de wegwerkzaamheden en rolings-

werken, inclusief de aanleg van kunstwerken (bruggen, ondertunneling), de sloopwerken aan woningen, de verdere afdekking van een sinitelstort, het doortrekken van de R4-buiterring en de aansluiting op de B403 (delen 1 en 3 van project R4-Zuid = projectonderdeel P1, P3, P4, P5 en P6 van project R4-Zuid).

Als u bezwaren of opmerkingen hebt over deze aanvraag, moet u die schriftelijk indienen bij het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Merelbeke. U moet die bezorgen voor het einde van het openbaar onderzoek, dat zestig dagen duurt, dus uiterlijk op 13 april 2010. De aanvraag kan worden ingekeken bij het gemeentebestuur van Merelbeke, dienst Ruimtelijke Ordening en Stedenbouw (gemeentehuis, eerste verdieping, lokaal 110), Hundelgemsesteenweg 353 in 9820 Merelbeke. U kunt er elke werkdag terecht tijdens de duur van het openbaar onderzoek, dat loopt van 12 februari 2010 tot en met 13 april 2010. U kunt de dienst bezoeken van 9 tot en met 12 uur en op woensdagmiddag ook van 14 tot en met 19.30 uur.

